

АКАДЕМИЈА СТРУКОВНИХ СТУДИЈА ЗАПАДНА СРБИЈА

Седиште Ужице, Трг Светог Саве 34

О Д С Е К _ У ж и ц е _ _ _ _ _

План рада

Назив предмета	Историја уметности				
Студијски програм/и (модул)	Унутрашња архитектура				
Година студија	прва	Семестар	други	ЕСПБ	6
Статус предмета	обавезан		Услов	нема	

Подаци о наставницима и сарадницима на предмету	
Име и презиме, академско звање, термин консултација, електронска адреса	Др Гордана Лазих, Професор струковних студија, Среда 12-13ч lazicgordana5@gmail.com
Име и презиме, академско звање, термин консултација, електронска адреса	

Циљеви предмета
Упознавање са општом историјом европске уметности али у краћем прегледу и са историјом уметности других народа и континената и са међусобним везама и утицајима који су ове уметности у извесним периодима вршиле на европску уметност. Циљ предмета је и пружање знања из Историје уметности ради успешног наставка даљих студија и овладавања програмима уже стручности ради оспособљавања за изабрано занимање. Издвајање архетипова као универзалних идеја које се трансформишу у различитом програмском решењу ради развијања самосталног, креативног мишљења. Циљ предмета је стицање напредних теоријских и практичних стручних знања, стицање вештине и способности за препознавање карактеристичних обележја појединих епоха ради њихове трансформације у савременој пракси и способност њихове примене уз способност критичког вредновања и разумевања.

Садржај и структура предмета
Кроз различите периоде од праисторије до данас разматрају се најзначајније стилске карактеристике, значење, представници епоха и уметничка дела. Доба праисторије обухвата појавне облике и архетипове архитектонских целина, елемената и форми у каменом, бронзаном и гвозденом добу. Архитектуром старог века обухваћена је историја уметности старог Египта, Блиског Истока, старе Грчке, Етрурије и Рима. Појам Историја уметности средњег века садржи Ранохришћанску, Византијску, Прероманску, Романску, Готску и Исламску уметност. Програмом је обухваћена и Средњовековна уметност земаља под Византијским утицајем и Средњовековни градови и утврђења. Од Средњовековне историје

уметности на нашим просторима обрадиће се Рашка, Византијска и Моравска стилска група. У уметности новог века обрађују се најзначајнији уметници и теоретичари Ренесансе и Барока из Италије, Француске, Енглеске и осталих делова Европе. Стицање знања о општим историјским токовима развоја уметности 19. века - неокласицизам, романтизам, реализам, импресионизам и постимпресионизам. Упознавање са најистакнутијим ауторима 20. века и њиховим опусима уз остваривање увида у односе стилских токова и израза у подручју уметничког стваралаштва. Заједничко тумачење најзначајнијих дела Историје уметности.

План и распоред извођења наставе

Наставна недеља	НАЗИВ НАСТАВНЕ ЈЕДИНИЦЕ
Предавања	
1	Уметност праисторије (пећинско сликарство, Вилендорфска Венера, Старчевачка и винчанска култура у Србији, Лепенски Вир, Дупљајска колица, мегалити). Уметност Блиског истока (Египат и Месопотамија – архитектура пирамида и храмова, скулптура; специфичност египатског сликарства)
2	Уметност античке Грчке. (Крит и Микена. архајска скулптура, вазно сликарство). Златни век Атине (Акропољ, Партеон, Ерехтејон... Скулптура 5. и 4. века пре нове ере: Фидија, Мирон, Поликет; Праксител, Лисип, Скопас). Хеленистичка уметност.
3	Уметност старог Рима. Еклектичност римске уметности. Пантеон, Колосеум, базилике. Скулптура и примењена уметност старог Рима. Сликарство Помпеје (зидно сликарство, илузија простора, мозаици).
4	Ранохришћанска уметност (базилике, Рим и Равена у време раног хришћанства) Византијска уметност (Архитектура - Света Софија, Сан Витале, Сан Марко; сликарство: основна правила, распоред, иконографија; фреске, мозаици, примери
5	Српска средњовековна уметност (одлике рашке, српсковизантијске и моравске школе са примерима: Студеница, Жича, Милешева, Сопоћани, Дечани, Хиландар, Грачаница, Лазарица, Љубостиња. Раваница, Манасија, Каленић...) Декоративна уметност и сликарство фресака и икона.
6	Европска средњовековна уметност – романика и готика (извори и одлике у архитектури, скулптури и сликарству са примерима: романика – Сен Сернен у Тулузу, Богородичина црква у Поатјеу, грађевински комплекс у Пизи; готика: Богородичина црква у Паризу, Ремс, Шартр, примери у Италији, Енглеској, Немачкој). Позно готичко сликарство.
7	Исламска уметност (развој, одлике, декоративност, арабеске, керамичке плочице: Самара, Истанбул, Гранада, Алхамбра...). Ваневропска уметност (Кина, Јапан, Индија, Маје Инке, Астеци, афричка уметност)
8	Ренесанса. Рана ренесанса (Донатело, Брунелески, Ботичели, Мазачо). Висока ренесанса (Леонардо, Рафаело, Микеланђело). Ренесанса у Венецији и на северу Европе (Тицијан, Дирер, Бројгел, Ван Ајк). Маниризам (Ел Греко, Тинторето, Бронцино, Пармиђанино).
9	Уметност барока. Одлике, архитектура: Бернинијев рад, Версајска палата, црква Ил Ђезу. Скулптура и унутрашње уређење простора: Лоренцо Бернини, сликарство: Каравађо, Веласкез, Рембрант, Рубенс, Вермер...; Барок код Срба.
10	Неокласицизам и романтизам. (Одлике и представници у европском: Жак Луј Давид, Доминик Енгр, Теодор Жерико, Ежен Делакроа и српском сликарству: Константин Данил, Катарина Ивановић, Ђура Јакшић, Новак Радонић; скулптура: Антонио Канова). Декоративни стилови у 18. и 19. веку.

11	Реализам и импресионизам (Одлике и представници у европском: Курбе, Домије, Моне, Реноар, Мане, Тулуз-Лотрек и српском сликарству: Паја Јовановић, Урош Предић, Ђорђе Крстић, Надежда Петровић...)
12	Постимпресионизам (Сезан, Гоген, Ван Гог). Модерни правци 20. века (фовизам-Матис, експресионизам – Мунк, Марк, Кирхнер, Руо, кубизам – Пикасо и Брак, футуризам – Бочони и Бала)
13	Сликарство 20. Века. Конструктивизам: Татљин, Родченко. Апстракција: Кандински, Маљевич, Мондријан. Надреализам: Дали, Миро, Ернст. Дадаизам: Дишан. Фантазија: Кле, Шагал (сценографија за балете), Русо (наивно сликарство)
14	Архитектура 20. века. Извори, утицаји, нови грађевински материјали, нови конструктивни и декоративни системи – уметност сецесије (ковано гвожђе, вијугаве линије, асиметрија). Саливен, Гауди, Рајт, Ле Корбизје и Баухаус као носилац модерних схватања архитектуре и дизајна. Архитектура у другој половини 20. века. Скулптура 20. века (одлике, представници: Колдер, мобили, Бранкуши, Ђакомети, Барлах, Сезар)
15	Српска уметност 20. века (у прегледу: сликарство, архитектура, скулптура – извори, утицаји и домети са главним представницима – Шумановић, Бијелић, Гвозденовић, Поповић; Ђорђе Јовановић, Роксандић; Антоновић, Илкић, Несторовић, Којић, Добровић...)

Начин оцењивања – структура и број поена на предиспитним обавезама и испиту
Предиспитне обавезе (активности, колоквијум, семинарски рад): до 50 бодова Усмени испит: до 50 бодова

Литература
Гомбрих, Е.(1980), <i>Уметност и њена историја</i> , Београд, Нолит Janson, Н. W. (1982), <i>Istorija umetnosti</i> , Београд, ИЗ Jugoslavija-Prosveta Протић, М. (1973), <i>Југословенско сликарство 1900-1950</i> , Београд, БИГЗ Гавела, Б. (1969), <i>Историја уметности античке Грчке</i> , Београд, Научна књига Гавела, Б. (1978), <i>Етрурци</i> , Београд, ИЗ Југославија Освалт, С. (1974), <i>Грчка и римска митологија</i> , Београд, Вук Караџић-Larousse Вајцман, К., Хаџидакис, М., Бабић, Г. и други (1983), <i>Иконе</i> , Београд, Народна књига-Вук Караџић Михаиловић, Р. (1965), <i>Западноевропска уметност 17. и 18. века</i> , Београд, Завод за издавање уџбеника СР Србије Трифунковић, Ј. (1982), <i>Сликарски правци 20. века</i> , Приштина, Јединство Певснер, Н. (2005), <i>Извори модерне архитектуре и дизајна</i> , Београд, Грађевинска књига Valter, Hajnrih, Nere, Celner I drugi (2001-2002), <i>Monografije slikara: Leonardo, Mikelandjelo, Mone, Dali, Van Gog</i> , Beograd-Köln, IPS Media d.o.o.